

Bruselj, 26. junij 2018
(OR. en)

10555/18

ELARG 41
COWEB 102

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 10374/18

Zadeva: ŠIRITEV IN STABILIZACIJSKO-PRIDRUŽITVENI PROCES
– sklepi Sveta

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o širitvi in stabilizacijsko-pridružitvenem procesu, ki jih je Svet sprejel 26. junija 2018.

SVET ZA SPLOŠNE ZADEVE

SKLEPI SVETA O ŠIRITVI IN STABILIZACIJSKO-PRIDRUŽITVENEM PROCESU

1. Svet je seznanjen s sporočilom Komisije z dne 17. aprila 2018 o širitveni politiki EU ter s poročili o Črni gori, Srbiji, Turčiji, nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, Albaniji, Bosni in Hercegovini ter Kosovu*. Z zadovoljstvom ugotavlja, da je Komisija uporabila novo metodologijo in svoj cikel poročanja uskladila z oceno programov gospodarskih reform. Svet je seznanjen tudi s sporočilom Komisije z dne 6. februarja 2018 z naslovom „Verodostojna širitvena perspektiva in okrepljeno sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom“.
2. Svet ponovno potrjuje svojo zavezanost širitvi, ki ostaja ključna politika Evropske unije, skladno z novim soglasjem o širitvi, ki ga je Evropski svet potrdil 14. in 15. decembra 2006, in poznejšimi sklepi Sveta. Širitev še naprej predstavlja strateško naložbo v mir, demokracijo, blaginjo, varnost in stabilnost v Evropi. Sprejemanje temeljnih evropskih vrednot in zavezanost tem vrednotam je izbira, ki je bistvena za vse partnerske države, ki se želijo pridružiti EU. V skladu s tem Svet pričakuje, da bodo partnerice prevzele odgovornost in se v celoti zavezale evropskim vrednotam in odločnim prizadevanjem za potrebne reforme v korist svojih državljanov. Na podlagi že doseženega napredka Svet pozdravlja zavezo, ki so jo države Zahodnega Balkana izrazile na vrhu v Sofiji, in njihovo pridružitve izjavi iz Sofije. Ob sklicevanju na solunsko agendo in izjavo iz Sofije Svet vnovič poudarja, da EU odločno podpira evropsko perspektivo Zahodnega Balkana. EU je odločena okrepiti in poglobiti sodelovanje na vseh ravneh v podporo politični, gospodarski in družbeni preobrazbi v tej regiji, med drugim s povečanjem pomoči na podlagi oprijemljivega napredka, ki so ga države Zahodnega Balkana dosegle na področju pravne države ter pri družbeno-gospodarskih reformah. Turčija ostaja država kandidatka in ključna partnerica na številnih področjih.

* To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z RVSN 1244(1999) in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

3. Svet v skladu s svojimi predhodnimi sklepi ter v okviru kopenhavnskih političnih meril in stabilizacijsko-pridružitvenega procesa, ki je še naprej skupni okvir za razvoj odnosov z državami Zahodnega Balkana, znova potrjuje, da so v skladu z novim soglasjem o širitvi potrebni pošteni in strogi pogoji ter načelo lastnih zaslug v povezavi z zmogljivostjo EU za vključitev novih članic v vseh njenih razsežnostih.
4. Svet poudarja, da si je treba stalno prizadevati za temeljne reforme, da bi odpravili obstoječe strukturne pomanjkljivosti na področju pravne države, temeljnih pravic, gospodarskega razvoja in konkurenčnosti, krepitve demokratičnih institucij in reforme javne uprave. Še naprej je bistveno, da se na teh ključnih področjih doseže ustrezna raven izvajanja reform ter konkretni in oprijemljivi rezultati, zlasti z vidika hitrosti pristopnih pogajanj na splošno.
5. Načelo pravne države je ena od temeljnih vrednot, na katerih temelji EU in ki je v središču tako širitvenega kot stabilizacijsko-pridružitvenega procesa. Reforme so potrebne za obravnavanje pomembnih preostalih izzivov na tem področju, zlasti da bi zagotovili neodvisno, nepristransko, odgovorno in učinkovito sodstvo, enako pa velja tudi za boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu, varstvo temeljnih pravic, tudi pravic pripadnikov manjšin, nediskriminatorno obravnavo narodnostnih manjšin ter preprečevanje diskriminacije ranljivih skupin, kot so Romi ter lezbijke, geji, biseksualne, transseksualne in interseksualne (LGBTI) osebe. Stanje na področju svobode izražanja in neodvisnosti medijev je še vedno zelo zaskrbljujoče in ga je treba prednostno ter odločno in učinkovito obravnavati. Treba je sprejeti takojšnje in konkretne ukrepe, da bi preprečili ustrahovanje, grožnje in napade na novinarje ter reševali takšne primere, kadar se pojavijo. Potrebna so tudi nadaljnja prizadevanja za zagotovitev enakosti spolov in spoštovanja pravic žensk in otrok. Treba je doseči tudi nadaljnji napredek pri reformi javne uprave, da bi okrepili in izboljšali upravljanje na vseh ravneh. Svet z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se pojavljajo težnje bojkotiranja parlamentov. Zagotavljanje vključujočega političnega dialoga, zlasti v parlamentih, in pomembnejše vloge organizacij civilne družbe je bistveni del dobro delujoče demokracije. Svet izpostavlja pomen svobodnih, poštenih in preglednih volitev v skladu s standardi OVSE.

6. Kar zadeva gospodarska merila, Svet pozdravlja in se strinja z analizo Komisije, da se je treba spoprijeti z velikimi strukturnimi in socialnimi izzivi. Vse partnerice spodbuja, naj na podlagi svojih programov gospodarskih reform izvedejo ukrepe iz skupnih sklepov, sprejetih v okviru ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom in Turčijo, z dne 25. maja 2018. Gospodarske reforme in krepitev pravne države prinašajo vzajemno dopolnjujoče se koristi. Svet poudarja, da je pomembno reševati strukturne izzive ter izboljšati gospodarsko upravljanje, konkurenčnost, poslovno okolje, naložbeno ozračje, vzdržnost javnih financ, rast in ustvarjanje delovnih mest. Znova opozarja, da je treba rešiti problem bega možganov ter ustvariti dodatne priložnosti in zagotoviti pozitivne obete za mlade.
7. Dobri sosedski odnosi in regionalno sodelovanje so še naprej bistveni element tako širitvenega kot stabilizacijsko-pridružitvenega procesa. Svet se z zadovoljstvom seznanja z doseženim napredkom in znova opozarja na pomen regionalnega sodelovanja, kot je bilo izpostavljeno na vrhu v Sofiji, zlasti poveztljivosti znotraj regije in z EU. V celoti podpira konstruktivne pobude in strukture, s katerimi se krepi vključujoče regionalno sodelovanje. Poziva k nadaljnjim prizadevanjem, s katerimi bi ob preseganju bremen preteklosti spodbujali spravo, tudi z ustvarjanjem vzdušja strpnosti. Izogibati se je treba izjavam in dejanjem, ki negativno vplivajo na dobre sosedske odnose in mirno reševanje sporov. Potrebna so odločna prizadevanja in močna politična volja, da bi razrešili preostale dvostranske spore. Svet znova poudarja, da je treba nediskriminatorno obravnavati domače vojne zločine, odpraviti nekaznovanost in zagotoviti, da bodo storilci odgovarjali za svoja dejanja, med drugim prek tvornega regionalnega sodelovanja, pa tudi prek doslednega sodelovanja z mehanizmom za mednarodna kazenska sodišča in posebnimi sodišči za vojne zločine ter podpore njihovem delu. Nerešene spore in vprašanja bi bilo treba reševati v skladu z mednarodnim pravom in uveljavljenimi načeli, vključno s sporazumom o nasledstvu.

8. Svet znova opozarja na pomen nadaljnje poglobitve sodelovanja pri zunanjepolitičnih vprašanjih ter pričakuje okrepljeno uskladitev s skupno zunanjo in varnostno politiko EU, zlasti kar zadeva vprašanja, pri katerih so v igri pomembni skupni interesi, kot so denimo omejevalni ukrepi in preprečevanje hibridnih groženj. Pristop k EU je izbira, pri kateri je treba slediti skupnim načelom, vrednotam in ciljem, ki si jih Unija prizadeva spodbujati v svojem sosodstvu in širše, vključno s popolno uskladitvijo s skupno zunanjo in varnostno politiko ter izogibanjem vsakršnim dejanjem, ki bi bila v nasprotju z njo.
9. Svet zlasti priznava pomen liberalizacije vizumskega režima za državljane in Komisijo poziva, naj še naprej skrbno nadzoruje izpolnjevanje vseh pogojev za liberalizacijo vizumskega režima, med drugim s svojim mehanizmom spremljanja. Ob opozarjanju na mehanizem zadržanja zadevne oblasti spodbuja, naj okrepijo prizadevanja za obvladovanje pritoka očitno neutemeljenih prošenj za azil.
10. Terorizem, radikalizacija in organizirani kriminal še naprej ogrožajo varnost EU in celotnega zadevnega območja. Svet v skladu s preteklimi sklepi Evropskega sveta in Sveta znova poudarja pomembnost zunanje razsežnosti protiterorističnega delovanja EU ter nadaljnje krepitve sodelovanja na tem področju s Turčijo in državami Zahodnega Balkana, zlasti ko gre za boj proti tujim terorističnim bojovnikom in financiranju terorizma, preprečevanje in zatiranje radikalizacije, okrepljene mejne kontrole ter boj proti nezakonitemu trgovanju z osebnim in lahkim orožjem. Tudi v boju proti organiziranemu kriminalu so potrebna dodatna prizadevanja in prepričljivi rezultati. Svet ob opozarjanju na podporo EU, zlasti v okviru integrativnega upravljanja notranje varnosti (IISG), partnerice še naprej poziva, naj okrepijo in uveljavijo pravne in operativne ukrepe na vseh navedenih področjih.

11. Svet izraža pohvalo Turčiji in državam Zahodnega Balkana za njihova obnovljena prizadevanja in konstruktivno sodelovanje pri reševanju migracijske krize, saj so bili doseženi jasni rezultati. Znova poudarja, da je treba še naprej udeležati izjavo EU in Turčije ter partnerskim državam ob zahodnobalkanski poti vztrajno zagotavljati podporo. Za zagotovitev zadostne upravne zmogljivosti in zmogljivosti pregona za obvladovanje migracijskih izzivov, vključno z bojem proti tihotapljenju migrantov, so potrebni dodatni ukrepi. EU bo še naprej zagotavljala finančno podporo in tehnično pomoč za okrepitev sodelovanja na tem področju, tudi prek instrumenta EU za begunce v Turčiji.
12. Svet še naprej opozarja na pomen strateškega komuniciranja, da bi javnost podprla širitev ter razumela njene koristi in obveznosti, in hkratnega odzivanja na dezinformacije. Poudarja, da so vse partnerske države odgovorne za jasno sporočanje teh koristi in obveznosti ter svoje zavezanosti vrednotam in perspektivam EU. Še naprej je ključnega pomena nadaljnja angažiranost EU in njenih držav članic, tudi pri uresničevanju učinkovitejše strateške politike komuniciranja v odnosu do partneric in do državljanov EU, zlasti v okviru projektne skupine StratCom za Zahodni Balkan.
13. Svet opozarja, da EU stalno zagotavlja finančno in tehnično pomoč tako za širitveni kot za stabilizacijsko-pridružitveni proces, zlasti v obliki instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II), katerega vmesni pregled je zdaj v zaključni fazi. Še naprej se je treba osredotočati na ključne prednostne naloge ter večjo skladnost med finančno pomočjo in splošnim napredkom, doseženim pri izvajanju predpristopne strategije, tudi z izplačilom nagrade za uspešnost na podlagi doseženega napredka in rezultatov.
14. Svet pozdravlja objavo agende prednostnih nalog iz Sofije, ki temelji na ustreznih vidikih sporočila Komisije, sprejetega 6. februarja 2018.

ŠIRITEV

ČRNA GORA

15. Svet pozdravlja splošni napredek, dosežen v pristopnih pogajanjih s Črno goro, pri čemer je bilo do zdaj odprtih 31 od 35 poglavij, tri od njih pa so že bila začasno zaprta. Ker je institucionalni okvir dokončno oblikovan, pravni okvir pa v veliki meri vzpostavljen, bi moral celotni sistem pravne države zdaj prinesiti oprijemljivejše rezultate ter okrepljene in trajne dosežke. Svet zlasti opozarja, da bo hitrost pristopnih pogajanj na splošno še naprej odvisna od napredka pri poglavjih o pravni državi in temeljnih pravicah, kot je določeno v pogajalskem okviru. Zato bi morala Črna gora svoja reformna prizadevanja zdaj osredotočiti na izpolnitev začasnih meril za poglavji 23 in 24 ter na izvajanje ustreznih akcijskih načrtov.
16. Svet Črno goro odločno poziva, naj nadalje okrepi boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu, pranju denarja in trgovini z ljudmi, vključno z učinkovitimi preiskavami, pregoni in pravnomočnimi obsodbami, ter naj izboljša postopke za zaseg in zaplembo sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji. Nedavni napadi na novinarje kažejo, da morajo oblasti nujno ukrepati za zagotovitev varnega okolja, ki spodbuja svobodo izražanja in neodvisnost medijev. Potrebni so tudi dodatni ukrepi za nadaljnje izvajanje reforme javne uprave in okrepitev neodvisnosti institucij.
17. Kar zadeva gospodarske reforme, Svet v skladu s skupnimi sklepi, sprejetimi v okviru ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom in Turčijo, pozitivno ocenjuje stalno gospodarsko rast in Črno goro spodbuja, naj sprejme ukrepe za zagotovitev fiskalne vzdržnosti, znižanje visokega javnega dolga, zmanjšanje trgovinskega primanjkljaja, napredek pri reformah na pomembnih področjih, kot sta javno naročanje in trg dela, ter izboljšanje poslovnega okolja.

18. Kar zadeva volitve, morajo črnogorske oblasti odpraviti vse nepravilnosti, ki so jih ugotovili mednarodni opazovalci, ter ohraniti politično zavezanost celovitemu in vključujočemu procesu volilne reforme, da bi okrepili zaupanje v volilni okvir. Svet znova poudarja, da so za ponovno vzpostavitev politične razprave v parlamentu odgovorne vse strani.
19. Svet z zadovoljstvom pozdravlja stalno pozitivno vlogo Črne gore pri nadaljnjem razvoju regionalnega sodelovanja in spodbujanju dobrih sosedskih odnosov.
20. Črni gori izraža vso pohvalo za njeno vztrajno sodelovanje pri zunanjepolitičnih vprašanjih, zlasti pa za njeno stalno in dosledno usklajevanje s skupno zunanjo in varnostno politiko EU.

SRBIJA

21. Svet pozdravlja splošni napredek, dosežen v pristopnih pogajanjih s Srbijo, pri čemer je bilo do zdaj odprtih 14 od 35 poglavij, dve od njih pa sta že bili začasno zaprti. Svet opozarja, da bo hitrost pristopnih pogajanj na splošno še naprej odvisna od napredka pri poglavjih o pravni državi in temeljnih pravicah ter normalizacije odnosov Srbije s Kosovom, ki sta bistvena elementa, kot je določeno v pogajalskem okviru. Izpolnjevanje začasnih meril za poglavji 23 in 24 ter izvajanje ustreznih akcijskih načrtov bi moralo še naprej usmerjati prihodnje reforme in pripeljati do prepričljivih rezultatov.
22. Svet pozdravlja dejstvo, da je srbska vlada ponovno potrdila zavezanost strateškemu cilju približevanja EU. Zdaj je bistveno to strateško izbiro aktivneje in bolj nedvoumno izraziti v javni razpravi.

23. Svet odločno poziva Srbijo, naj znatno okrepi svoja reformna prizadevanja na področju pravne države, zlasti da bi zagotovila neodvisnost in splošno učinkovitost pravosodnega sistema. Posebno pozornost je treba nameniti učinkovitemu izvajanju reform na tem področju, vključno z oprijemljivimi rezultati in trajnimi dosežki v zvezi z učinkovitimi preiskavami, pregoni in pravnomočnimi obsodbami, zlasti kar zadeva boj proti korupciji, organiziranemu kriminalu in pranju denarja. Vse bolj zaskrbljujoče je, da na področju svobode izražanja ni bil dosežen zadosten napredek. Prednostna naloga srbskih oblasti bi morala biti zagotavljanje varnega okolja, ki omogoča neomejeno uveljavljanje svobode izražanja in neodvisnosti medijev, vključno z okrepitvijo prizadevanj za preiskavo primerov napadov na novinarje. Srbija mora posebno pozornost nameniti doslednemu spoštovanju temeljnih pravic, tudi zaščititi najranljivejših skupin, ter nediskriminatorni obravnavi narodnostnih manjšin po vsej Srbiji, zlasti na področju izobraževanja, uporabe manjšinskih jezikov, dostopa do medijev in bogoslužja v manjšinskih jezikih. Primere sovražnega govora, ustrahovanja in napadov bi bilo treba obravnavati brez odlašanja in odločno. Svet znova poziva k učinkovitemu izvajanju ustreznih strateških dokumentov. Poleg tega je treba izboljšati preglednost, vključujočnost in kakovost priprave zakonodaje, tudi s spodbujanjem ugodnega okolja za civilno družbo. Nujno je treba doseči nadaljnji napredek glede pravilnega delovanja neodvisnih organov in demokratičnih institucij, vključno s parlamentarnim nadzorom, ter glede ustavnih reform. Svet glede na zadnje volitve izpostavlja, da je treba prednostno izpolniti priporočila mednarodnih opazovalcev volitev. Prav tako poudarja, da mora država obravnavati domače vojne zločine in dosledno sodelovati z mehanizmom za mednarodna kazenska sodišča.
24. Kar zadeva gospodarske reforme, Svet v skladu s skupnimi sklepi, sprejetimi v okviru ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom in Turčijo, pozitivno ocenjuje nadaljnji doseženi napredek in Srbijo spodbuja, naj dodatno izboljša poslovno okolje, odpravi javni dolg in doseže napredek pri izvajanju strukturnih reform, zlasti v energetske in prometnem sektorju, na trgu dela, v davčni upravi in javnem naročanju, vključno s prestrukturiranjem in privatizacijo podjetij v državni lasti.

25. Kar zadeva dialog med Beogradom in Prištino pod okriljem EU, Svet pozdravlja dejstvo, da sta se obe strani pred visoko predstavnico zavezali, da si bosta prizadevali za celovito normalizacijo odnosov, tudi v obliki pravno zavezujočega sporazuma, ki je ključen za evropsko perspektivo obeh držav in trajno regionalno stabilnost.
26. Svet z zadovoljstvom ugotavlja, da se je začelo težko pričakovano delo skupine za upravljanje, ki bo pripravila osnutek statuta združenja/skupnosti občin na Kosovu z večinskim srbskim prebivalstvom, v skladu z bruseljskima sporazumoma iz leta 2013 in avgusta 2015, pri čemer od obeh strani pričakuje, da bosta v procesu konstruktivno sodelovali, da bi čim prej izpolnili to dolgotrajno zavezo. Svet poziva k čimprejšnji odpravi preostalih ovir za izvajanje sporazuma o energiji. Zaradi počasnega napredka poudarja, da je treba dokončno izvesti vse druge pretekle dogovore, zlasti tiste o mostu na Mitrovici, integriranem upravljanju meja in vzajemnem priznavanju diplom. Svet Srbijo odločno poziva, naj začne v dobri veri hitro izvajati svoj del vseh preteklih dogovorov ter s Kosovom tvorno sodeluje pri oblikovanju in izvajanju prihodnjih dogovorov. Pozdravlja dejstvo, da se je jeseni 2017 začel izvajati sporazum o pravosodju, ki zagotavlja delovanje integriranega sodstva na Kosovu in vsem skupnostim zagotavlja dostop do pravnega varstva. Tudi v prihodnje bo pozorno spremljal stalna prizadevanja Srbije za viden in trajen napredek pri normalizaciji odnosov s Kosovom, da bi Srbija in Kosovo lahko napredovala vsak na svoji evropski poti, ne da bi pri tem drug drugega ovirala, ter da bi lahko oba dosledno uveljavljala svoje pravice in izpolnjevala svoje obveznosti. Svet pozitivno ocenjuje del visoke predstavnice pri spodbujanju dialoga in z zadovoljstvom pričakuje njeno nadaljnje intenzivno sodelovanje z obema stranema, da bi dosegli popolno normalizacijo.
27. Svet znova poziva Srbijo, naj v skladu s pogajalskim okvirom poskrbi za postopno uskladitev s skupno zunanjo in varnostno politiko EU ter si prednostno prizadeva, da bi obrnila trenutni negativni trend.

28. Poleg tega Svet Srbijo poziva, naj ne odstopa od skupne vizumske politike EU, saj nedavne prakse, kot je sklenitev sporazumov o liberalizaciji vizumskega režima z nekaterimi tretjimi državami, vzbuja zaskrbljenost.
29. Svet pozdravlja konstruktivno udejstvovanje Srbije pri regionalnem sodelovanju ter jo poziva, naj še naprej krepi dobre sosedske odnose.

TURČIJA

30. Svet ponovno poudarja, kako pomembni so odnosi med EU in Turčijo kot ključno partnerico. Še naprej je zavezan ohranjanju odprtega in odkritega dialoga, obravnavi skupnih izzivov ter sodelovanju na bistvenih področjih v skupnem interesu, kot so migracije, boj proti terorizmu, energija, promet, gospodarstvo in trgovina. Svet izraža pohvalo Turčiji za njena pomembna prizadevanja pri sprejemu več kot 3,5 milijona beguncev in obravnavanju njihovih potreb. Nadaljnje uresničevanje izjave EU in Turčije, na podlagi katere se zmanjšuje število nezakonitih in nevarnih prehodov ter rešujejo življenja v Egejskem morju, je v interesu obeh strani in še naprej bistveno. Okrepljeno upravljanje skupnih meja z EU je še naprej prednostna naloga. Preden bo začel v odnosu do vseh držav članic v celoti in učinkovito veljati sporazum med EU in Turčijo o ponovnem sprejemu, bi bilo treba ustrezno izvajati obstoječe dvostranske sporazume o ponovnem sprejemu ter določbe iz podobnih sporazumov in ureditev z državami članicami EU. Ključno ostaja sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev z vsemi državami članicami EU.

31. Svet opozarja na svoje sklepe z dne 18. julija 2016, v katerih je nemudoma in odločno obsodil poskus državnega udara 15. julija ter izrazil solidarnost s turškim ljudstvom in popolno podporo turškim demokratičnim institucijam. Kljub temu pa nesorazmeren obseg in teža ukrepov, sprejetih po tem poskusu državnega udara, vzbujata resno zaskrbljenost. Svet opozarja na mednarodne standarde in obveznosti, ki jih je sprejela in katerim se je zavezala Turčija, zato jo poziva, naj takoj obrne te negativne trende.
32. Svet je posebej zaskrbljen zaradi stalnega in zelo zaskrbljujočega nazadovanja na področju pravne države in temeljnih pravic, vključno s svobodo izražanja. Slabšanja razmer v zvezi z neodvisnostjo in delovanjem sodstva ni mogoče dopustiti, kot tudi ne stalnih omejitev, pridržanj, zapornih kazni in drugih ukrepov zoper novinarje, akademike, člane političnih strank, vključno s poslanci, zagovornike človekovih pravic, uporabnike družbenih medijev in druge osebe, ki uveljavljajo svoje temeljne pravice in svoboščine. Svet znova poudarja, da je zelo zaskrbljen zaradi tega negativnega razvoja, tudi zaradi nadaljnjega pridržanja državljanov EU, vključno z dvema grškima vojakoma. Turčija mora takoj in učinkovito odpraviti te in številne druge resne pomanjkljivosti in nerešena vprašanja, opredeljena v poročilu Komisije. Prav tako bi morala okrepiti svoje sodelovanje s Svetom Evrope ter njegovimi ustreznimi organi in ustanovami, obravnavati njihova ključna priporočila in izvršiti vse sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v skladu s členom 46 EKČP. Svet zlasti opozarja, da je Beneška komisija kritično ocenila zadnje spremembe turške ustave, saj ne zagotavljajo zadostnega sistema nadzora in ravnotežja ter ogrožajo delitev oblasti.

33. Svet od Turčije še naprej pričakuje, da se bo nedvoumno zavezala dobrim sosedskim odnosom, mednarodnim sporazumom in mirnemu reševanju sporov, po potrebi tudi pod okriljem Meddržavnega sodišča. Ob sklicevanju na in potrjevanju preteklih sklepov Sveta in Evropskega sveta v zvezi z vsemi temi vidiki, vključno s sklepi Evropskega sveta z dne 22. marca 2018, v katerih so odločno obsojena nezakonita dejanja Turčije na območju vzhodnega Sredozemlja in v Egejskem morju, sklepi Sveta z dne 11. decembra 2006 in izjavo z dne 21. septembra 2005, Svet poziva Turčijo, naj izpolni svoje obveznosti iz pogajalskega okvira, vključno z doslednim, nediskriminatornim izvajanjem dodatnega protokola k pridružitvenemu sporazumu v razmerju do vseh držav članic. Ponovno poudarja, da je priznanje vseh držav članic bistvenega pomena. Turčija se mora izogibati grožnjam in dejanjem, ki škodujejo dobrim sosedskim odnosom, normalizirati svoje odnose z Republiko Ciper ter spoštovati suverenost vseh držav članic EU nad njihovim teritorialnim morjem in zračnim prostorom, pa tudi njihove suverene pravice, med drugim pravice do raziskovanja in izkoriščanja naravnih virov, v skladu s pravom EU in mednarodnim pravom, vključno s Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS). Še naprej je ključno, da je Turčija zavezana in prispeva k celoviti rešitvi ciprskega vprašanja, tudi njegovih zunanjih vidikov, v okviru ZN v skladu z ustreznimi resolucijami VS ZN, načeli, na katerih temelji EU, in pravnim redom Unije, ter da se vzdrži vsakršnih dejanj, ki prispevajo k polarizaciji v državah članicah EU.
34. Svet znova poziva Turčijo, naj se postopno uskladi s skupno zunanjo in varnostno politiko EU ter si prednostno prizadeva, da bi obrnila trenutni negativni trend, pri čemer opozarja na svoje stališče glede pristopa držav članic k mednarodnim organizacijam.
35. Svet ugotavlja, da se Turčija še bolj oddaljuje od EU. Pristopna pogajanja z njo so se zato dejansko ustavila in ni mogoče razmišljati o odprtju ali zaprtju novih poglavij, prav tako ni predvideno nadaljnje delo v smeri posodobitve carinske unije med EU in Turčijo.

STABILIZACIJSKO-PRIDRUŽITVENI PROCES

NEKDANJA JUGOSLOVANSKA REPUBLIKA MAKEDONIJA

36. Svet pozdravlja dejstvo, da je država prebrodila globoko politično krizo, tudi z nadaljnjim izvajanjem dogovora iz Pržina in znatnim napredkom pri izvajanju nujnih prednostnih reform. Zadovoljen je, da je nova vlada tudi v težavnem političnem okolju od maja 2017 sprejela pomembne ukrepe za postopno ponovno vzpostavitev kulture kompromisov, s tem ko je vključila vse udeležene strani, tudi opozicijo, da bi tako okrepila demokracijo in pravno državo ter pokazala pristno željo po vključujočem in preglednem izvajanju reform, v duhu dobrih sosedskih odnosov pa je navezala stike tudi s sosednjimi državami.
37. Predčasne parlamentarne volitve, ki so bile del dogovora iz Pržina, so bile izvedene 11. decembra 2016, oktobra 2017 pa so potekale tudi lokalne volitve. Svet je seznanjen z ugotovitvijo OVSE/ODIHR, da so bile zadnje volitve konkurenčne in da je spoštovanje temeljnih svoboščin prispevalo k izvedbi demokratičnih volitev. Zaveda se, da je država dosegla napredek pri upoštevanju priporočil OVSE/ODIHR in povrnitvi zaupanja državljanov v volilni proces.
38. Svet pozdravlja prvi konkreten napredek pri ponovnem vzpostavljanju neodvisnosti sodstva, izboljšanju dela sodišč in nadaljnjem spremljanju dela urada posebnega tožilca, s čimer se je prekinil negativni trend iz preteklih let. Ponovno poudarja, da je treba sprejeti dodatne ukrepe za vzpostavitev pravne odgovornosti za nezakonito ravnanje, odkrito s prisluškovanjem leta 2015, in s tem povezano pomanjkanje nadzora, pa tudi, da morajo odgovorni za napad na parlament 27. aprila 2017 za to dejanje tudi odgovarjati. Svet državo poziva k nadaljnjemu izvajanju strategije za reformo pravosodja in dodatnim prizadevanjem za obravnavo preostalih priporočil, dosego nadaljnjih oprijemljivih rezultatov in zagotovitev, da lahko sodstvo deluje neodvisno.

39. Svet pozitivno ocenjuje napredek, dosežen pri uresničevanju programa reform EU. Vse strani spodbuja, naj ohranijo konstruktivni dialog in še okrepijo trenutni zagon reform, zlasti na ključnih področjih pravne države, kot so boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu, reforma pravosodja, boj proti radikalizaciji in terorizmu ter reforma obveščevalnih služb. Poudarja, kako pomembno je, da javna uprava temelji na dosežkih in ne na politični pripadnosti, izpostavlja pa tudi pomen volilne reforme, medijske svobode in okrepljenega nadzora nad izvršilno vejo oblasti. Opozarja tudi na pomen učinkovitega izvajanja trenutnih in načrtovanih reform.
40. Svet pozdravlja konstruktivno vlogo civilne družbe pri podpiranju procesa demokratične preobrazbe, znatno izboljšanje okolja, v katerem deluje civilna družba, ter zavezo pristnemu dialogu in vključenosti, ki jo je izkazala vlada. Ponovno izpostavlja, kako pomembni so dobri medetnični odnosi, ter pozdravlja zavezo vlade in sprejetje številnih ukrepov za vzpostavitev večjega zaupanja med skupnostmi in za nadaljnje izvajanje Ohridskega okvirnega sporazuma.
41. Svet pozdravlja opazno izboljšanje okvira upravljanja javnih financ in njegove preglednosti. Državo poziva, naj v skladu s skupnimi sklepi, sprejetimi v okviru ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom in Turčijo, obravnava ključne izzive, kot so boj proti neformalni ekonomiji in korupciji, ukrepi za sistematičen in učinkovit kazenski pregon in za preglednejši regulativni okvir, odpravo visoke stopnje brezposelnosti mladih in žensk ter posodobitev sistema izobraževanja na vseh ravneh.
42. Svet pozitivno ocenjuje vedno večjo usklajenost države s skupno zunanjo in varnostno politiko EU ter jo spodbuja k dodatnemu usklajevanju.

43. Kot je zapisano v prejšnjih sklepih Evropskega sveta in Sveta, je nujno, da se ohranjajo dobri sosedski odnosi in da se v pogajanjih pod okriljem ZN za vprašanje imena poišče takšna rešitev, ki bo sprejemljiva za obe strani. Svet odločno pozdravlja podpis sporazuma o vprašanju imena z Grčijo, s katerim so se končale dolgotrajne razprave, ter z veseljem pričakuje njegovo ratifikacijo in začetek izvajanja. Pozdravlja tudi sklenitev sporazuma o prijateljstvu z Bolgarijo in poudarja, kako pomembno je njegovo nadaljnje izvajanje. S tema pomembnima dejanjema bi morali dokončno ustaviti kakršne koli zahteve, ki izhajajo iz napačne razlage zgodovine.
44. Glede na navedeni napredek, še zlasti kar zadeva napredek pri izvajanju dogovora iz Pržina, nujne prednostne reforme in pozitiven zagon, ki ga je omogočil dogovor z Grčijo v zvezi z imenom, se je Svet dogovoril, da se bo pozitivno odzval na navedeni napredek, ki ga je dosegla nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, in odprl pot za začetek pristopnih pogajanj junija 2019. Svet zato poudarja, da mora nekdanja jugoslovanska republika Makedonija tudi v prihodnje nujno izkazovati konkreten napredek pri izvajanju nujnih prednostnih reform ter doseči nadaljnje otipljive rezultate v boju proti korupciji, pri tem pa ohraniti in še okrepiti sedanji zagon izvajanja reform. Svet v ta namen poziva Komisijo, naj pozorno spremlja navedena prizadevanja nekdanje jugoslovanske republike Makedonije za uresničevanje reform; napredek bo ocenil na podlagi letnega poročila Komisije. Svet opozarja, da bo odločitev o začetku pristopnih pogajanj z nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo odvisna od zaključka nacionalnih parlamentarnih postopkov in odobritve Evropskega sveta, temu pa bo kmalu sledila prva medvladna konferenca, ki naj bi bila organizirana do konca leta 2019, glede na doseženi napredek. Svet poudarja, da bi morala ta ocena napredka vključevati nadaljnje oprijemljive in trajne rezultate, pri čemer naj bi bili v ospredju zlasti:
- reforme pravosodja in proaktivne preiskave ter pregon in pravnomočne obsodbe v primerih korupcije in organiziranega kriminala, tudi na visoki ravni;
 - reforme obveščevalnih in varnostnih služb;
 - reforme javne uprave.
- Svet je seznanjen z namero Komisije, da začne potrebno pripravljalno delo.

ALBANIJA

45. Svet pozdravlja stalni napredek Albanije pri uresničevanju reform na petih ključnih prednostnih področjih, in sicer pri reformi javne uprave, reformi pravosodja, boju proti korupciji, boju proti organiziranemu kriminalu in varstvu človekovih pravic, tudi pravic pripadnikov manjšin in lastninskih pravic. Trenutno poteka institucionalno prestrukturiranje sodstva, kar je predpogoj za celovito reformo pravosodja. Postopek ponovnega ocenjevanja (preverjanja) sodnikov in tožilcev, tudi na visokih položajih, ki poteka pod okriljem mednarodne nadzorne misije, že prinaša prve oprijemljive rezultate. Svet spodbuja Albanijo, naj še naprej dobro sodeluje z mednarodno nadzorno misijo. Poziva jo, naj še nadgradi že doseženi napredek in si intenzivno prizadeva za reformo pravosodja, s katero bi povečali neodvisnost, odgovornost, strokovnost in učinkovitost pravosodnega sistema, zlasti z nadaljnjim razvojem postopka preverjanja, ki je ključen za uspešnost reforme.
46. Svet pozdravlja prizadevanja, da bi pri proaktivnih preiskavah, pregonu in pravnomočnih obsodbah v boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu dosegli prepričljive rezultate, obenem pa ugotavlja, da je razbitje organiziranih kriminalnih združb še vedno velik izziv. Poudarja, kako pomembno je, da si Albanija nadalje prizadeva za oprijemljive in trajne rezultate, tudi na konkretnem področju boja proti pridelavi drog in trgovini z njimi. Albanijo spodbuja, naj nadaljuje in poglobi prizadevanja za zmanjšanje gojenja konoplje, ter se pri tem opre na prve pomembne rezultate, ki so bili zabeleženi v zadnjih mesecih. Albaniji izreka pohvalo za njeno tesno in okrepljeno sodelovanje z organi pregona držav članic EU in pričakuje, da se bo ta obojestransko koristna praksa nadaljevala.

47. Svet tudi poudarja, da mora Albanija okrepiti prizadevanja na vseh zadevnih področjih in zagotoviti, da bo dosegla nadaljnje otipljive rezultate tudi na področju boja proti korupciji na visoki ravni in razbitja mrež organiziranega kriminala. Uspešnim operacijam kazenskega pregona bi moralo slediti sistematično sodno ukrepanje. V okviru reforme pravosodja, ki trenutno poteka, je treba v skladu z že vzpostavljenim pravnim okvirom ustanoviti specializirane agencije za boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu. Doseči prepričljive rezultate pri proaktivnih preiskavah, pregonu in pravnomočnih obsodbah v boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu na vseh ravneh ostaja bistven dolgoročni cilj, ki zahteva nadaljnja strukturirana in usklajena prizadevanja.
48. Svet ponovno poudarja potrebo po učinkovitih zakonodajnih in političnih ukrepih, da bi okrepili varstvo človekovih pravic in protidiskriminacijske politike, vključno z enakim obravnavanjem vseh manjšin in zagotavljanjem, da lahko pripadniki manjšin po vsej Albaniji uveljavljajo svoje pravice, ter da bi zagotovili dosledno izvajanje okvirnega zakona, pri čemer bi bila vsa nerešena vprašanja, vključno s pravico do svobodne samoopredelitve, urejena v ustreznih podzakonskih aktih. Znova poudarja tudi potrebo po učinkovitem uveljavljanju lastninskih pravic.
49. Svet ugotavlja, da je dosleden in konstruktiven dialog med vlado in opozicijo o reformah, povezanih z EU, še vedno bistvenega pomena za napredek programa reform, ki bodo koristile državljanom, ter približevanje EU.
50. Svet vnovič poudarja, da bi morala Albanija okrepiti reforme, katerih cilj je povečanje konkurenčnosti in odprava neformalne ekonomije. V skladu s skupnimi sklepi, sprejetimi v okviru ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom in Turčijo, Svet spodbuja Albanijo, naj še izboljša poslovno in naložbeno okolje, vključno z zagotovljeno možnostjo uveljavljanja lastninskih pravic, odločnim nadaljevanjem fiskalne konsolidacije in krepitvijo davčne uprave. Svet pozdravlja omejen napredek na področju liberalizacije trga z energijo, prometne infrastrukture in digitalizacije. Albanijo poziva, naj sprejme ukrepe za rešitev problema ravnanja z odpadki.

51. Svet izreka odločno pohvalo Albaniji zaradi nadaljnega doslednega usklajevanja s skupno zunanjo in varnostno politiko EU. Pozdravlja njeno zavezanost in napredek v boju proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu ter jo spodbuja k nadaljnjim prizadevanjem na tem področju.
52. Svet pozdravlja stalno konstruktivno vlogo Albanije v okviru regionalnega sodelovanja. Pozdravlja tudi okrepljen dialog Albanije s sosednjimi državami pri obravnavanju pomembnih dvostranskih vprašanj in zagotavljanju dobrih sosedskih odnosov, ki so še vedno bistvenega pomena.
53. Svet pozitivno ocenjuje okrepljena prizadevanja Albanije za sprejetje učinkovitih ukrepov za preprečevanje velikega pritoka očitno neutemeljenih prošenj za azil, ki jih albanski državljani vlagajo pri državah članicah EU in pridruženih schengenskih državah. Te ukrepe je treba nadaljevati skupaj z nadaljnjim sodelovanjem in dialogom z najbolj prizadetimi državami, dokler se ne dosežejo trajni rezultati.
54. Glede na navedeni napredek, še zlasti v zvezi s petimi ključnimi prednostnimi področji, je Svet sklenil, da se bo pozitivno odzval na navedeni napredek, ki ga je dosegla Albanija, in odprl pot za začetek pristopnih pogajanj junija 2019. Svet zato poudarja, da mora Albanija nujno dodatno utrditi napredek, dosežen na področju reforme pravosodja, zlasti s postopkom preverjanja, in doseči nadaljnje otipljive rezultate v boju proti korupciji na vseh ravneh in v boju proti organiziranemu kriminalu, zlasti kar zadeva pridelavo prepovedanih drog in trgovanje z njimi, pri tem pa ohraniti in še okrepiti trenutni zagon izvajanja reform. To vključuje:
- dodatni napredek pri ponovnem ocenjevanju sodnikov in tožilcev, zlasti zaključek vseh prednostnih zadev, ter dokončno vzpostavitev neodvisnih pravosodnih struktur, kot predvideva ustavna reforma;
 - dokončno vzpostavitev specializiranih teles, in sicer posebne strukture za boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu ter nacionalnega preiskovalnega urada in sodišča;
 - izboljšanje rezultatov pri proaktivnih preiskavah, pregonu in pravnomočnih obsodbah v boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu, tudi na visoki ravni.

Svet v ta namen poziva Komisijo, naj pozorno spremlja navedena prizadevanja Albanije za uresničevanje reform; napredek bo ocenil na podlagi letnega poročila Komisije. Svet opozarja, da bo odločitev o začetku pristopnih pogajanj z Albanijo odvisna od zaključka nacionalnih parlamentarnih postopkov in odobritve Evropskega sveta, temu pa bo kmalu sledila prva medvladna konferenca, ki naj bi bila organizirana do konca leta 2019, glede na doseženi napredek. Svet poudarja, da bi morala ta ocena napredka vključevati nadaljnje oprijemljive in trajne rezultate, pri čemer naj bi bila v ospredju zlasti pravna država. Glede volitev pripisuje poseben pomen temu, da Albanija obravnava neuresničena priporočila Urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice. Za Svet je tudi posebej pomembno, da si Albanija še naprej prizadeva za zmanjšanje števila očitno neutemeljenih prošenj za azil, in Komisijo poziva, naj to tudi upošteva.

Svet je seznanjen z namero Komisije, da začne potrebno pripravljalo delo.

BOSNA IN HERCEGOVINA

55. Svet je zadovoljen, da je Bosna in Hercegovina prek mehanizma usklajevanja dokončno oblikovala odgovore na vprašalnik Komisije za mnenje o prošnji za članstvo Bosne in Hercegovine v EU, in državo poziva, naj še naprej uporablja ta pomemben mehanizem za pripravo usklajenih in celostnih strateških dokumentov na ravni države, tudi dokumentov, ki so zahtevani na podlagi stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma. Opozarja, da je prošnja Bosne in Hercegovine za članstvo v EU iz februarja 2016 sicer strateška zaveza za približevanje EU, vendar jo je treba hitro pretvoriti v konkretne celostne reforme na terenu. Zadovoljen je, da je Bosna in Hercegovina sprejela nekatere v EU usmerjene reforme, na primer v zvezi s trošarinami ali vsedržavnimi strategijami za okolje in razvoj podeželja. Vendar z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so razdvajajoča retorika in predvolilne kampanje znatno upočasnile izvajanje reform in še zlasti programa reform.

56. Svet ponovno poudarja, da od Bosne in Hercegovine pričakuje, da bo v dobro svojih državljanov dosledno in učinkovito izvedla program reform v skladu z akcijskim načrtom, ki so ga sprejeli organi te države, in sicer v tesnem posvetovanju s civilno družbo ter tesnem sodelovanju z Evropsko unijo, mednarodnimi finančnimi institucijami in mednarodnimi partnerji. Pomembne prednostne naloge ostajajo vključujoče družbeno-gospodarske reforme, krepitev pravne države, vključno s krepitvijo neodvisnosti, nepristranskosti, odgovornosti, strokovnosti in učinkovitosti sodstva, boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu, radikalizaciji in terorizmu in nedovoljenim migracijam, reforma javne uprave v skladu z evropskimi standardi na vseh vladnih ravneh ter nadaljnje izboljšanje sodelovanja med vsemi ravni vlade.

Svet poleg tega obžaluje, da na področju svobode izražanja in vzpostavljanja neodvisnih medijev ni bilo napredka, ter Bosno in Hercegovino poziva, naj okrepi prizadevanja za rešitev tega vprašanja.

57. Svet odločno poziva Bosno in Hercegovino, naj kot prvo prednostno nalogo sprejme določbe zakonika o kazenskem postopku v skladu z mednarodnimi standardi. Poziva jo tudi k dokončnemu sprejetju zakona o navzkrižju interesov ter zakona o obveščevalnih službah.

58. Svet je seznanjen z napovedjo splošnih volitev, ki bodo predvidoma 7. oktobra 2018. Obžaluje, da politične stranke doslej niso izkazale pripravljenosti na kompromise, in odločno poziva oblasti Bosne in Hercegovine, naj nemudoma spremenijo volilni okvir, da bi zagotovile implementacijo rezultatov volitev iz oktobra 2018. V zvezi s tem morajo vsi politični voditelji prevzeti odgovornost in najti rešitev v zvezi z domom narodov Federacije. Svet meni, da se je treba volilnih reform, ki so pomembno vprašanje, lotiti v duhu dialoga, pri čemer Bosno in Hercegovino poziva, naj upošteva priporočila OVSE/ODHIR in tako z izboljšanjem demokratičnih procesov na prihodnjih volitvah državo približa evropskim standardom. Ugotavlja tudi, da je treba druga vprašanja, povezana z volitvami, kot so med drugim določbe glede izvedbe lokalnih volitev v Mostarju in predsedstva Bosne in Hercegovine, obravnavati pravočasno po volitvah in v skladu z evropskimi standardi; v zvezi s tem poudarja, da se ne bi smeli sprejeti nobeni zakonodajni ali politični ukrepi, ki bi še otežili izvrševanje sodbe v zadevi Sejdić-Finci in z njo povezanih sodb. Te reforme pa ne bi smele ovirati nadaljnjega izvajanja programa reform.
59. Svet vnovič poudarja odločno zavezanost evropski perspektivi Bosne in Hercegovine kot enotne, združene in suverene države ter vse organe in politične sile v tej državi poziva, naj se odrečejo razdvajajoči retoriki, ki je stvar preteklosti, prenehajo povečevati obsojene vojne zločince ter dejavno spodbujajo spravo, tudi z izobraževanjem. Bosno in Hercegovino poziva, naj bo še naprej dejavna v regionalnem sodelovanju in krepitvi sosedskih odnosov.

60. Svet pozdravlja napredek na področju gospodarskega razvoja in konkurenčnosti. Vendar v skladu s skupnimi sklepi, sprejetimi v okviru ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom in Turčijo, Bosno in Hercegovino poziva, naj obravnava ključne izzive, kot so šibka pravna država, še vedno slabo poslovno okolje, neobstoj skupnega gospodarskega prostora, razdrobljenost regulativnega okolja, velika in neučinkovita javna uprava, velik delež neformalne ekonomije, slab dostop do financiranja za nekatere segmente gospodarstva, korupcija, neravnovesja na trgu dela z visoko strukturno brezposelnostjo in nizko stopnjo zaposlenosti, povezano s slabim izobraževalnim sistemom, slabe institucionalne zmogljivosti in neugodno naložbeno ozračje, ter naj okrepi celovit okvir za reševanje bank. Obenem ponovno poudarja, da morajo organi Bosne in Hercegovine storiti več na področju varstva okolja.
61. Svet spodbuja organe Bosne in Hercegovine na vseh ravneh, naj se dejavno zavežejo k postopku priprave mnenja Komisije in zagotovijo svoj prispevek na njena vprašanja. Ponovno opozarja, da bo morala Komisija pri pripravi svojega mnenja posebno pozornost nameniti izvrševanju sodbe v zadevi Sejdić-Finci. Svet priznava, da so Bosanci, Hrvati in Srbi v ustavi Bosne in Hercegovine navedeni kot konstitutivni narodi (skupaj z drugimi), in ponovno poudarja, da je treba načeli enakosti vseh državljanov in nediskriminacije uresničevati v celoti. Svet bo proces vključevanja Bosne in Hercegovine v EU znova obravnaval na podlagi prihodnjega mnenja Komisije o prošnji te države za članstvo v EU.

KOSOVO

62. Svet poudarja pomen stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma s Kosovom in spodbuja njegovo nadaljnje izvajanje. Ta sporazum, ki je sklenjen samo na ravni EU in sicer ne posega v stališča držav članic o statusu Kosova, zagotavlja pogodbeni okvir, znotraj katerega EU in Kosovo poglobljata sodelovanje in ocenjujeta dogajanje v svojih odnosih. Ponuja priložnost za trajnostni napredek Kosova in njegovo približevanje Uniji v skladu z evropsko perspektivo regije ter ustvarja priložnosti za trgovino in naložbe.
63. Svet pozdravlja dejstvo, da je kosovska skupščina marca 2018 ratificirala sporazum o meji/razmejitvi s Črno goro in tako izpolnila eno od glavnih meril za liberalizacijo vizumskega režima za Kosovo, gre pa tudi za pomemben dosežek v duhu dobrih sosedskih odnosov. Svet je seznanjen z namero Komisije, da bo predložila oceno zadnjega merila, ki kaže, ali je država izboljšala rezultate v boju proti organiziranemu kriminalu in korupciji, ter Komisijo poziva k pripravi poročila o tem, ali država še vedno izpolnjuje druga merila.
64. Svet je zadovoljen, da so bile parlamentarne in občinske volitve, ki so potekale v letu 2017, na splošno konkurenčne in dobro vodene v večini krajev na Kosovu. Vendar so volilno kampanjo zaznamovala ustrahovanja med Srbi znotraj številnih skupnostih kosovskih Srbov. Splošneje Svet poziva Kosovo, naj odpravi dolgoletne slabosti volilnega procesa in pri tem upošteva priporočila misij EU za opazovanje volitev, pri tem pa tesno sodeluje z drugimi mednarodnimi akterji, vključno z OVSE/ODIHR.

65. Svet poziva k okrepitvi prizadevanj za doseg soglasja med vsemi političnimi strankami o pospešenem izvajanju evropskega načrta za Kosovo. Skupščina bi morala dobiti bistveno večjo vlogo kot ključni forum za zakonodajno delo, politični dialog in zastopanost, pa tudi za izvajanje nadzornih nalog. Svet je zaskrbljen zaradi ponavljajočih se nasilnih incidentov v skupščini, do katerih je prihajalo med glasovanjem o meji/razmejitvi.
66. Svet odločno poziva Kosovo, naj pospeši izvajanje obsežnih reform, potrebnih za izpolnitev obveznosti iz stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma, da bi v celoti izkoristilo priložnosti, ki jih ta sporazum prinaša. Kosovo poziva, naj podvoji prizadevanja, da bi dokončno in v celoti izvedli evropski program reform, ki se je začel izvajati novembra 2016, in tako izboljšali delovanje pravne države in družbeno-gospodarski razvoj države ter dosegli prepričljive rezultate pri izvajanju stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma.
67. Svet pozdravlja izboljšave v poslovnem okolju in poziva Kosovo, naj zlasti v skladu s skupnimi sklepi, sprejetimi v okviru ekonomskega in finančnega dialoga med EU ter Zahodnim Balkanom in Turčijo, okrepi prizadevanja za boj proti korupciji in neformalni ekonomiji, zmanjša visoko brezposelnost, zlasti brezposelnost mladih, izboljša javna naročila, zaščiti premoženjske pravice vlagateljev v EU, zagotovi postopke za učinkovito izvrševanje pogodb, izboljša izobraževanje, izboljša institucionalne zmogljivosti ter okrepi davčno upravo in splošno odpornost bančnega sektorja. Na pomembnem področju energije mora Kosovo povečati energetske učinkovitost, spodbujati energijo iz obnovljivih virov in izpolniti svojo zavezo glede zaprtja elektrarne Kosovo A, ki je največji vir onesnaževanja na Zahodnem Balkanu, tudi zaradi izboljšanja kakovosti življenja.

68. Svet poziva Kosovo, naj nujno okrepi svoja prizadevanja za boljše delovanje pravne države, vključno z neodvisnostjo sodstva in dolžnim pravnim postopanjem. Zaveda se, da razmere na severu Kosova predstavljajo poseben izziv, zlasti kar zadeva boj proti kriminalnim mrežam, ki terja hitro in učinkovito sodelovanje vseh zadevnih akterjev, globoko pa ga skrbi tudi umor Oliverja Ivanovića v severni Mitrovici januarja 2018. Izpostavlja, da morajo biti storilci privedeni pred sodišče. Kosovo mora še okrepiti boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji. Svet je zaskrbljen zaradi izгона šestih turških državljanov, pri čemer niso bile spoštovane njihove zajamčene pravice. Seznanjen je z znatnim napredkom, ki je bil dosežen na področju preprečevanja radikalizacije, ekstremizma in terorizma, ter poziva k nadaljnjim prizadevanjem na tem področju. V zvezi s tem poudarja zlasti potrebo po učinkovitem in intenzivnem regionalnem in mednarodnem sodelovanju, tudi z Europolom in Eurojustom, ob doslednem spoštovanju njunih predpisov in brez poseganja v stališča držav članic o statusu Kosova.
69. Kar zadeva reformo javne uprave, je treba zagotoviti pregledno zaposlovanje, napredovanje in odpuščanje na podlagi zaslug in objektivnih meril, tudi v neodvisnih institucijah in agencijah, da bi tako zagotovili neodvisno delovanje in učinkovito upravljanje teh organov. Na celotnem ozemlju Kosova si je treba prizadevati za učinkovito spodbujanje in varstvo človekovih pravic, vključno s celovitim varstvom kulturne in verske dediščine. Rešiti bi bilo treba vprašanje vključevanja in zaščite pripadnikov manjšin, tudi z vidika dodatnih prizadevanj za izvajanje obstoječega pravnega okvira ter zagotovitev varnega okolja in zaščite njihovih lastninskih pravic; enako velja za vprašanje krepitve socialne kohezije.
70. Kar zadeva dialog med Prištino in Beogradom pod okriljem EU, Svet pozdravlja dejstvo, da sta se obe strani pred visoko predstavnico zavezali, da si bosta prizadevali za popolno normalizacijo odnosov, tudi v obliki pravno zavezujočega sporazuma, ki je ključen za evropsko perspektivo obeh držav in trajno regionalno stabilnost.

71. Svet z zadovoljstvom ugotavlja, da je skupina za upravljanje v skladu z bruseljskima sporazumoma iz leta 2013 in avgusta 2015 končno začela delo za pripravo osnutka statuta združenja/skupnosti občin na Kosovu s pretežno srbskim prebivalstvom, pri čemer od obeh strani pričakuje, da bosta v procesu konstruktivno sodelovali, da bi čim prej izpolnili to dolgotrajno zavezo. Svet poziva k čimprejšnji odpravi preostalih ovir za izvajanje sporazuma o energiji. Zaradi počasnega napredka poudarja, da je treba dokončno izvesti vse druge pretekle dogovore, zlasti tiste o mostu na Mitrovici, integriranem upravljanju meja in vzajemnem priznavanju diplom. Svet Kosovo odločno poziva, naj začne v dobri veri hitro izvajati svoj del vseh preteklih dogovorov ter s Srbijo tvorno sodeluje pri oblikovanju in izvajanju prihodnjih dogovorov. Pozdravlja dejstvo, da se je jeseni 2017 začel izvajati sporazum o pravosodju, ki zagotavlja delovanje integriranega sodstva na Kosovu in vsem skupnostim zagotavlja dostop do pravnega varstva. Tudi v prihodnje bo pozorno spremljal vztrajna prizadevanja Kosova za viden in trajen napredek pri normalizaciji odnosov s Srbijo, da bi lahko Kosovo in Srbija napredovala vsak na svoji evropski poti, ne da bi pri tem ovirala drug drugega ter da bi lahko oba v celoti uveljavljala svoje pravice in izpolnjevala svoje obveznosti. Svet pozitivno ocenjuje delo visoke predstavnice pri spodbujanju dialoga in z zadovoljstvom pričakuje njeno nadaljnje intenzivno sodelovanje z obema stranema, da bi dosegli popolno normalizacijo.
72. Svet opozarja, da je napredek pri normalizaciji odnosov s Srbijo ključno načelo stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma ter predstavlja temelj za razvoj odnosov in sodelovanja med EU in Kosovom.
73. Svet je globoko zaskrbljen zaradi poskusa odprave zakonov o posebnem sodišču za vojne zločine na Kosovu in to državo odločno poziva k nadaljnji zavezanosti zadevnemu sodišču ob doslednem spoštovanju vseh mednarodnih obveznosti, saj bo s tem dokazala, da si resnično prizadeva za pravno državo, temeljne svoboščine, pravico in spravo.

74. Svet pozdravlja dogovor o podaljšanju misije EULEX do junija 2020. Kosovo poziva, naj še naprej tesno in učinkovito sodeluje z misijo EULEX ter dejavno prispeva k doslednemu in nemotenemu izvajanju njenega mandata.
75. Svet pozdravlja sklenitev in začetek veljavnosti okvirnega sporazuma med Evropsko unijo in Kosovom o splošnih načelih sodelovanja Kosova v programih Unije ter poudarja, kako pomembno je, da Kosovo v celoti izkoristi prednosti teh programov. Zadovoljen je, da se bo Kosovo pridružilo programom Erasmus+, COSME, Evropa za državljane in Ustvarjalna Evropa.
-